

PROCENTO). ~uma. Centezimala. **Jar~o Z.** ~jaro Z. Periodo de 100 jaroj.

centaŭro Z. Mitologia estaĵo, duonhoma k duonĉevala.

centaŭreo ☞ G. de kompozitoj uzata por tizanoj (*centaurea*).

centavo Z. Monero uzata en Sudameriko, centono de « peso ».

centezimala Z. Bazita sur sistemo en kiu la koncernata tulo estas dividita laŭ cent egalaj partoj; centuma : ~a *termometro*.

centlaro. Terena mezurunuo. = kvadrata metro.

Centigramo. Centono de gramo.

Centilitro. Centono de litro.

Centimo. Centono de franko.

Centimetro. Centono de metro.

Centro. 1 Geometria punkto egal-distanca al ĉiuj punktoj de la rondo. 2 Meza parto de objekto aŭ loko : ~o *de rado, de korto, de urbo* (Kp MEZO, AKSO, PIVOTO). 3 Ĉefa punkto, fokuso, plej aktiva parto : ~o *de komerco, de societo, de ribelo*; *Londono fariĝas unu el la plej gravaj ~oj de nia afero Z.* (Kp KERNO, KORO, ANIMO, ESENCO). 4 Modera partio, kiu sidas meze inter la ekstremoj. ~a. Estanta en ~o : ~a *punkto, kvartalo, regantaro*. ~i Z, ~igi Z, al ~igi, kun~igi. Centralizi, koncentrigi.

Centralizi (tr). Kunigi en komunan punkton : ~i *la komercon de la diamantoj*; ~i *administradon B.*

centrifuga. 1 ☐ Movanta, aganta el la centro, decentrokura : ~a *forto*. 2 ☞ ~a **infloresko**. Infloresko ĉe kiu la centra floro elvolviĝas la unua.

centripeta. 1 ☐ Movanta, aganta al la centro, alcentrokura. 2 ☞ ~a **infloresko**. Infloresko ĉe kiu la eksteraj aŭ la mal-supraj floroj elvolviĝas la unuaj.

Cenzuri (tr). Kritike esplori k kontroli presajojn, precipe laŭ politika k morala vidpunktoj. ~isto. Oficisto komisiita por ~i. Rim. Uzo de la vorto **cenzuro** kun la signifo de taksocifero en ekzameno aŭ lerneja kurso estas evitinda germanismo.

cepo = bulbo Z.

Ceramiko. Arto baki teron, k fari potojn aŭ kahelojn.

* **Cerbo.** 1 Organo konsistanta el maso da mola substanco, entenata en la kranio k formanta la centron de nerva sistemo. 2 (f) Spirito, menso, penso : *venis al mi en la ~on, ke... Z*; *tia ~o iris promeni Z* (li estis tute distrita). (Vd KAPO.) ~eto. Maso da nerva substanco, kiu estas sub la posta parto de la ~o. ~ajo. Besta ~o, konsiderata kiel manĝaĵo. ~ujo. Kranio. ~umi (ntr). Penege streĉi sian penson, spiriton pri io : *ne valoras ~umi pri tia bagatelo*. En~igi. Profunde firmigi en la menson. Sen~ulo. Senpripensa homo. **Osto~o Z.** Mola substanco, similanta la ~an substancan k entenata en iaj ostoj (Kp MEDOLO).

cerbero. 1 Mitologia trikapa hundo gardanta la subteran mondon. 2 (f) Tre severa k malafabia pordisto.

cerealo ☞. Nomo de plantoj, kiuj produktas manĝeblajn grajnoj : *hordeo, aveno, sekalo, tritiko, ktp*. Kp GRENO.

cerebelo = cerbeto.

cerefolio. ☞ Aroma herba veg. el fam. umbelacoj (*cerefolium sativum*).

Ceremonio. 1 Eksteraj formoj de religia aŭ civila solenajo : *edziĝa ~o*. Kp ETIKETO, FORMALAĴOJ, RITO, LITURGIO. 2 Eksteraj formoj, iomete ĝenaj, de ĝentileco en neintimaj interrilatoj : *ne ĝenu vin, do lasu ĉiajn ~ojn*; ~a *vesto, ~ema homo*. Kp AFEKTO. Sen~a. Senetiketa, senĝena, familiara : *sen~a vizito*; *tiuj vortoj estas simple sen~a mensogado Z.*

cerezino Z ☞. Speco de minerala vakso.

cerio Z ☞ Ce. Hemia elemento. Malofta metalo mola k griza.

* **Certa.** 1 Nedubanta : *mi estas ~a pri tiu informo, pri la sukceso*; *mi estas ~a, ke la Esp-istoj alte taksos la gravecon de tiu fakto Z*; *mi ne estas ~a, ĉu vi revenos B.* Kp KONVINKITA. 2 Nedubebla : *la informo, la sukceso estas ~a*; ~ajo *k leĝo kiel amen en preĝo Z*. 3 (Nur antaŭ la subst.). Difinebla sed ne difinita, ĉar oni ne volas aŭ ne bezonas difini : *mi konas ~an gazeliston, kiu... ; ~aj personoj opinias, ke... ; en ~aj okazoj oni devas esti tre singarda*. Rim. Pli bone estas en tiu senco uzi la esprimojn *iu, la aŭ kelka, loma*, por eviti konfuzon kun la senco *1 k 2*. ~e. En ~a maniero : ~e